

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 9655. Școl.

Circular

cătră toate oficiile protopopești și parohiale și cătră toți învățătorii din arhidieceza română ortodoxă a Transilvaniei.

Apropiindu-se noul an școlar 1914/15, Consistorul să vede îndemnat a lua măsurile necesare, ca învățământul să poată fi început la timp normal în toate școlile confesionale.

Având în vedere, că prin circulara noastră Nr. 8754 din 4 Iulie 1913 am fixat îndatoririle organelor noastre cu privire la începerea anului școlar, deastădată nu mai găsim necesară reproducerea lor, ci *Vă îndatorăm* sub grea răspundere să recitiți acele dispoziții cu cea mai mare atențiune spre a ști fiecare ce are de făcut în sfera sa de activitate ca progresul educației și instrucției noastre primare, după putință să nu fie stingherit în măsură prea mare nici în aceste vremuri de grea cumpănă.

Considerând că războiul actual ce-l poartă monarhia noastră cu dușmanii săi, influențează în mod simțitor și asupra școlilor noastre, prin împrejurarea că nenumărați învățători au fost chemați să-și facă datoria pe câmpul de războiu, iar localurile școlare sunt designate — în caz de nevoie — pentru răniți, Consistorul în acord cu rescriptul ministerial Nr. 3930 din 14 August a. c. dispune următoarele:

1. În acele comune bisericesti, unde localul școlar nu este rezervat pentru scopuri militare și nici învățătorul nu este chemat la serviciu militar, *instrucția are să înceapă la timp și în mod normal.*

2. În acele comune bisericesti, unde localul școlar nu este rezervat pentru scopuri militare, iar școala are mai mulți învățători, dintre cari numai unii sunt chemați la serviciu militar, *instrucția are să înceapă deosemena la timpul normal fixat în legile și regulamentele noastre.* Firește că în astfel de locuri, învățământul nu se va putea face în mod normal, după ce învățătorii rămași vor fi siliți să instruiască un număr mai mare de elevi prin împărțirea acestora între puteri didactice mai puține. Acest inconvenient se va putea înlătura în parte prin contragerea sau combinarea claselor prevăzută și la pag. 287 a Planului nostru de învățământ, apoi prin învățământul alternativ, după instrucția dată de Consistor sub Nr. 8147 în cursul vacanțelor.

Ambele măsuri sunt admise și de ministerul de instrucție prin ordinațiunea citată mai sus.

3. În acele comune bisericesti, unde localul școlar nu este ocupat, dar instrucția nu poate începe din cauza învățătorului chemat la serviciu militar, organele noastre parohiale vor lua măsuri în acord cu protopresbiterii, pentru *numirea de suplinitori.* Numirile suplinitorilor cu pregătire pedagogică se vor face din partea

Consistorului arhidiecezan. După ce și până acum am simțit lipsa de învățători, aceasta în cursul războiului va fi și mai mare. Astfel ca să nu fim siliți a vedea închise majoritatea școlilor noastre, *ordonăm preoților noștri*, ca în comunele unde învățătorul a plecat pe câmpul de luptă și astfel școala n'ar putea fi deschisă, să-și ia sarcina de-a prevedea ei înșiși învățământul. Ca directori școlari au nu numai dreptul, dar și datoria să îndeplinească slujba de *suplinitori* ai învățătorilor duși. Deci fără a mai aștepta ordin special, în temeiul circularei prezente respectivii preoți vor face înscrierile obligațiilor de școală și vor începe instrucția imediat, potrivit împrejurărilor, chiar și în acele comune, unde nu este învățător, din alte cauze decât războiul.

Însuș ministerul de instrucție admite suplinirea prin preoți în rescriptul menționat mai sus, așa, că preoții noștri nu pot avea nici o temere, că vor fi împiedecați de organele statului.

4. În acele comune bisericesti, unde instrucția n'ar putea fi începută din cauză că n'ar fi sală în edificiul școlar (ocupat pentru scopuri militare) dar învățător este, comitetele parohiale se vor îngriji de închirierea unui local potrivit (edificiul primăriei, casa parohială, casa învățătorului, sau alt edificiu privat). În astfel de cazuri se așteaptă, ca proprietarul să nu reflecteze la chirie, ci în vederea stărilor excepționale să aducă cu drag sacrificiile ce i le cere patria și binele public.

Mai departe tot în acord cu amintitul rescript ministerial dispunem, că *pe durata războiului*, instrucția în școlile de repetiție generală și în cele de repetiție economică, *să se sisteze.*

Cu considerare la împrejurarea, că familiile au rămas fără brațele necesare la lucrările economice și adunarea rodurilor, consistorul dispune tot în deplin acord cu ministerul de instrucție, ca până la alte dispoziții, acolo unde împrejurările o cer, elevii școlilor noastre din cursurile IV, V și VI să fie dispensați dela cercetarea școlii, spre a putea fi de ajutor părinților la munca câmpului.

Mai departe admitem, ca și acei elevi din cursul III-lea, cari în urma desvoltării lor trupesti și sufletești pot ajuta pe părinți în lucrările economice, să poată fi dispensați dela cercetarea școlii prin comitetele parohiale. Firește numai acolo unde cere trebuința, fără a abuză de această concesie în paguba școlii.

Vă comunicăm, că pe durata războiului nu se acordă învățătorilor concedii decât în cazuri grave dovedite cu documente. Deosemena vă anunțăm că nici învățătoarelor nu le acordăm concediile ce le-ar cere pe motiv de-a se înscrie la «Crucea roșie», după ce dl ministru spune că în acest punct trebuințele sunt satisfăcute.

Pentru a putea ști exact câți învățători s'au dus pe câmpul de luptă și câți au mai rămas acasă, oficiile protopopești sunt poftite, ca *în termen de cel mult 5 zile și sub răspundere personală* să ne comunice lista exactă a învățătorilor plecați și a celor rămași, cu indicarea numelui și a localității. Avem neapărată trebuință de această consemnare.

De încheiere vă îndatorăm să citiți cu băgare de seamă această circulară, stăruind să vă faceți datoria cu toată însuflețirea și în aceste vremuri de mare încercare.

Sibiu, la 6 August 1914.

Ioan Mețianu m. p.,

arhiepiscop și mitropolit.

Dr. George Proca m. p.,

secretar consistorial.

Domnia lui Constantin Brâncoveanu.

De Emilian Stoica, preot în Aciliu.

«Brâncoveanu Constantin
«Boier vechiu și domn creștin».

I.

La 15 August 1914 se împlinesc 200 de ani, de când căzu la Țarigrad sub cuțitul călăului capul lui Constantin Brâncoveanu, Domnul Țării Românești, pe care amintirea recunoșcătoare a poporului n'a lipsit a-l încununa cu aureola de mucenic al credinței strămoșești.

Din acest prilej de tristă aniversare vom înfățișa pentru cetitorii acestuia ziar din puținele izvoare ce pot ajunge în biblioteca unui preot dela sate, icoana vremii și a vieții lui.

Coborător după tată din vechea și strălucita familie de voievozi a Basarabilor, care dăduse în trecutul apropiat pe luminatul domn Matei Basarab, iar după mamă din puternica și bogata și mândra familie a Cantacuzinilor, el însuși boier mândru și bogat, stăpân pe una dintre cele mai mari averi din țară și astfel în măsură de a continua tradițiile de mărirea ale familiei sale, Brâncoveanu era cel mai indicat a ajunge Domn după moartea neașteptată a unchiului său după mamă, a principelui Șerban Cantacuzino, întâmplată în toamna anului 1688.

În vremea aceasta, când obiceiul era, ca Domnul să-și aducă firman de numire dela Poartă, Brâncoveanu se învrednicește de alegere din partea boierilor.

Bogat, cu averi fabuloase, sprijinit de boieri, având prin Cantacuzinești legături la Poartă, se știe susținea în domnie prin diplomația sa, adeseori întovărășită de aur greu, un lung șir de 26 de ani, mai mult decât oricare din înaintașii săi dela Mircea cel Bătrân încoace, deși trebuia să-și înnoiască firmanul de domnie din 3 în 3 ani.

În domnia lui C. Brâncoveanu nu putem căuta o epocă glorioasă de arme,

Căci mai întâi el nu era o fire războinică și îndrăzneță, care prin încercări riscate să-și pună în cumpănă scaunul, viața și liniștea țării, atâta câtă o îngăduiau cei puternici, ci un om cumpănit, prudent, așa cum îl cerea vremea sa, ba adeseori silit de împrejurări chiar și «cu două soțoteli».

Vremurile de avânt războinic ale lui Mihaiu Viteazul trecuseră ca un vifor, aproape de un secol, și se uitaseră. Și Domnul acum nu-și poate îngădui nici măcar o politică așa de neatârnată ca a lui Mateiu Basarab. Căci acesta avuse o armată regulată de dorobanți și seimeni, pe care s'a putut rezima la vreme de nevoie. Această armată nu mai era însă. Seimenii se răsulară sub urmașul lui Mateiu Basarab, Constantin, și prădară țara mai rău ca păgânii. Constantin chemă împotriva lor pe Rákoczy din Ardeal, cu ajutorul căruia îi nimici. «Această biruință însemna însă și nimicirea desăvârșită a ultimei oștiri, pe care a avut-o Principatul muntenesc». (Iorga).

Lăcomia Turcilor și pofta de domnie a boierilor urcă an de an haraciul, iar proviziile ce Țara Românească trebuia să le lifereze în natură armatelor turcești, cari treceau mereu în sus și jos prin țară, se părea, că nu mai au capăt.

Turcul se așezase ca o uriașă insectă pe trupul acestei nenorocite țări și storcea prin mii de guri tot suculei ei. «Umblau Turcii prin sate cu pecetie domnească și iatagane la brâu, de vârau pe bieții oameni în grozile morții, că ridicau din bordeiul și bătătura țaranului tot ce găsiu și nu numai vite și lucruri, dar și copii începuse a lua, pe cislă-i lua, din zece unul și tot dintr'ales, să-i vândă ca robi. Pe drumurile mari ce coboreau la schelele Giurgiului, Olteniței și Brăilei, zi și noapte curgeau harabale încărcate cu grâu, lână, ceară, suluri de pânză, și chiupuri pline cu miere, curgeau herghelii de cai și cirezi de vite și turme de oi, și pâlcuri de copilași aiuriți de spaimă; ca prin niște râni mari deschise curgeau puterile țării, cu viața, cu sângele sfânt al poporului acestuia»... (Vlahută).

Ingenunchiată și stoarsă de vlagă, de unde să mai poată ridica armata această Țară pentru apărarea sa?

De altfel domnia lui Brâncoveanu cade în epoca de declin a stăpânirii turcești. În 1688 Turcii sunt alungați de sub zidurile Vienii și cu această dată începe scăderea puterii turcești și rând pe rând scoaterea lor din provinciile cucerite.

În vremea aceasta, când Turcii erau împinși îndărăt, asupra Țărilor române își rotesc lacom ochii toți vecinii: și Nemții și Rușii și Polonii, ba chiar și Tătarii.

Între aceste împrejurări, cea mai cuminte politică recomandată de cronicari și boieri, și urmată aproape de toți Domnii era: credință față de Turci (căci după povața marelui Ștefan dintre toți vecinii ei sunt mai cinstiți), câtă vreme puterea lor nu se clătește

și creștinii nu-i vor fi împins peste Dunăre, pe de altă parte menajarea și sprijinirea ocultă a intereselor creștine și pe cât e posibil a îndepărta de Țară teatrul războiului și oștile beligeranților. «Nimeni însă n'a aplicat această politică cu mai multă statornicie și îndemănare ca Brâncoveanu. Cu însușirile sale deosebite el isbutește să se strecoare prin cele mai grele împrejurări, satisfăcând interesele creștine, în special pe cele austriace, îndeplinind cererile Porții și asigurând locuitorilor cea mai blândă, cea mai liniștită și cu deosebire cea mai dreaptă cărmuire din câte cunoscuse țara până atunci». (Giurescu).

Încă Șerban Vodă Cantacuzino în vederea alungării Turcilor începuse pertractări cu împăratul Leopold pentru a intra cu el în raporturi de vasalitate. Pe lângă unele condiții de ordin personal el pretindea, ca Țara să fie apărată de răsbunarea turcească și îndatoririle numai atunci să intre în vigoare, când Turcii vor fi cu totul alungați.

Brâncoveanu păstrează și el aceste condiții, căci nu înțelegea nici el a plăti tribut în 2 părți: și Turcilor, și Nemților. Această atitudine a lui provoacă o vie nemulțumire la Viena, căci imperialii doreau aceste legături tocmai în vederea ajutoarelor bănești și a bogatelor provizii ce le-ar fi dat Țara Românească cea mănoasă pentru o campanie mai mare, ce plănuiau împotriva Turcilor. Și dacă nu le pot căpăta prin învoială, caută să le ia cu sila.

Astfel în toamna anului 1689 ducele de Baden împreună cu generalii Veterani și Heissler intră pe diferite părți în țară cu 12 regimente pentru a ierna acolo și silesc pe Brâncoveanu să le dea și bani și cai. Principele încearcă cu daruri să-i urnească, mai apoi cu rugămintea de a nu-l compromite față de Turci, iar când vede că nu are încotro, chiamă pe Tătari să-i alunge, preferind jaful trecător al Tătarilor jafului sistematic al cătanelor împărătești.

Nu peste multă vreme vine ca prieten Tokölyi, care se răsculase împotriva lui Leopold, cu curuții săi, cari prădau țara în lung și lat. De acesta numai așa scapă, că intervine la Turci să i se dea ajutor împotriva generalilor împărătești; ba petrece și el oștile și ia parte la lupta dela Zărnești. După această dată Turcii ocupă Serbia de azi, despresoară Timișoara și Oradea, și astfel teatrul războiului se mută la nordul Dunării, mai în spre apus.

II.

Curtea din Viena nu rupe legăturile cu Brâncoveanu nici după aceasta. Dimpotrivă, îndeamnă pe generalii săi să țină și să cultive prietenia cu Brâncoveanu. Singur Domnul Țării Românești le putea da informații precise despre forțele și planurile Turcilor, informații, ce nu le puteau pretui în destul generalii împărătești.

Dar și Brâncoveanu e aplicat a ține relații de bună vecinătate cu stăpânitorii țării vecine, cu toate năcăzurile și supărările ce a avut să sufere dela ei. Era atras de apus pentru demnitățile și respectul ce i-se arată acolo în opoziție cu umilirea ce îndura mândria sa din partea Turcilor. Erau la mijloc apoi și simțămintele sale creștinești, care-l îndemnau la comunitate sufletească cu creștinii, dar și interese personale, pe cari le vom arăta mai jos. Deci el dă când poate ajutoare în bani și provizii în natură armatei împărătești; încearcă însă și legături de altă natură cu Ardealul.

Cu toate plocioanele, darurile de tot felul, al căror izvor părea nesecat, și cu toate că obținuse dela Poartă domnia pe viață, totuși nu-și simțea tronul și viața în siguranță. Cunoștea din tristele experiențe ale

înaintașilor săi cât temei se poate pune pe cuvântul Turcului și prietenia boierilor. Iși căuta deci în Ardeal un azil la vreme de primejdie și un loc sigur pentru averea sa fabuloasă.

Și mai mult decât atâta.

Încă dela moșul său moștenise satul Sâmbăta de sus. Dela guvernatorul Bánffy cumpără Sâmbăta de jos și ia zălog Tamaspataca (?). Doi nobili unguri îi vând Poiana mărilor și dela diferiți alții ia în zălog Berivonii, Recea, Cincșorul, Șomărtinul și altele. De două ori intră cu Apafi în târg să facă cumpărături mai mari: odată Jbașfalăul cu satele dimprejur și mai târziu Făgărașul cu câteva sate. Târgul din cauze externe nu se face.

Prin aceste cumpărături nu căuta numai să-și afle un azil și nici numai o plasare rentabilă a capitalului său, ci mai ales voia să-și asigure în caz de mazilire sie-și și familiei sale aceeași viață îmbelșugată, în care trăise.

Sub același criteriu trebuie considerată și atitudinea lui prudentă și cumpănită față de unire.

Brâncoveanu era un om adânc religios și ortodox convins, deci neaplicat a proteja unirea. Pe lângă aceasta avea legături strânse cu cercurile bisericesti din Constantinopol, sub influința lui ajunge patriarh în 1694 Dionisie, iar împrejurarea că patriarhul Ierusalimului Dositeu petrece mai mult timp la curtea lui, ni-l arată pe Brâncoveanu ca un patron al ortodoxiei. În urmare el va lua o atitudine ostilă unirii.

Simțind, că unirea se face pentru favoruri materiale, pentru a-i pune stavilă, el asigură în 1698 prin hrisov mitropoliei din Belgrad un dar anual de 6000 de taleri, «ca să-i fie de întărire și ajutor. Pentru că știind-o pe această sântă mitropolie că se învâlăuește ca o corabie în mijlocul valurilor mării, — fiind între multe feluri deeretici necredincioși și se năpustește dela dâșii în multe chipuri». Iar în 1700 întărește acestei mitropolii satul Merișanii.

Atanasie totuși amăgit de perspective mai frumoase săvârșește unirea fără știrea și învoirea credincioșilor, cari în multe părți se împotrivesc și alungă pe preoții apostazi. E ușor de înțeles, de ce agitația împotriva unirii a fost mai mare în marginime, unde legăturile cu țara românească erau mai dese. În special în Brașov și Sibiiu agitația era alimentată și sprijinită de Dindar, secretarul lui Brâncoveanu din Sibiiu.

Brâncoveanu însă nu putea permite să fie împinsă agitația prea departe, până la supărarea cercurilor politice din Viena, cari protejau din răspuțeri unirea. El nu înțelegea să se strice din motive confesionale cu un vecin așa de puternic, cum era împăratul. Numai așa putem înțelege, cum după-ce Atanasie a fost canonicește caterisit de patriarhul din Constantinopol (care îi zicea: «Satanasie») și depus, nu s'au luat măsurile de lipsă din partea mitropolitului Teodosie, al Ungro-Vlahiei și exarh al Plaiurilor, ca Atanasie să fie înlocuit cu un episcop drept credincios (Iorga).

Pacea dela Carlovitz din 1699 aduse și lui Brâncoveanu zile mai liniștite. Cel puțin de aici înainte nu mai e silit a alerga cu proviziile, când înaintea oștilor turcești, când la cele nemțești.

În 1703 e silit totuși să facă un drum de Canossa, un adevărat calvar, la Adrianopol, înaintea sultanului, probabil pentru a se justifica cu privire la pările ce-i făcuseră boierii nepretinți. El oferă 800.000 de taleri, ca să fie cruțat de acest drum, dar făcându-l n'a cheltuit mai puțin.

De aici încolo pările cătră Poartă se îndesesc, Brâncoveanu domnise prea mult și era încă atâția cari râvneau domnia. Peirea are să-i vie tot dela neamuri. Căci la început Brâncoveanu

nu făcuse o politică independentă, ci politica puternicei familii a Cantacuzinilor și în special a șefului acesteia, a mândrului și învățatului boier, stolnicului Constantin Cantacuzino, cu sprijinul căruia ajunsese domn. Dela o vreme începuse a se emancipa de sub această tutelă, care-l apăsa, și a face o politică proprie.

Astfel se naște o luptă surdă între Brâncoveanu și Cantacuzinești, mai ales pentru moștenirea tronului pe care Brâncoveanu ar fi vrut să-l asigure unui fiu al său, pe când Cantacuzineștii îl reclamă pentru ei, ca o moștenire a lui Șerban. În această rivalitate Brâncoveanu, având situația mai expusă, cade.

Prilejul îl dă expediția din 1711 a lui Petru cel mare împotriva Turcilor. Diplomația rusească începuse încă de atunci să dea asalt Bizanțului sub masca scuturării jugului turcesc. În acest războiu Cantemir, Domnul Moldovei, se dă pe față pe partea Rușilor. Brâncoveanu, prudent ca totdeauna, strânse o cantitate enormă de provizii și o oaste, cum nu se mai văzuse dela Mateiu Basarab încoace, și observă față de Ruși o neutralitate binevoitoare, fără a îndrăzni să-i sprijinească pe față. Petru cel Mare e biruit la Stănilești.

Următorii 3 ani sunt acum ani de neliniște, de grije și groază Mândria lui nu-l lasă să renunțe la tron. Iși făcuse reședința de vară la Târgoviște, ca să fie mai aproape de munți, avea ochii îndreptați mereu spre proprietățile din Ardeal, unde credea, că va avea vreme să se refugieze.

Dar n'a avut noroc. Pările dovediră «hainirea» lui legăturile lui cu Nemții și cu Rușii, și se obțin mazilirea lui; dar Cantacuzinii nu erau mulțumiți cu atâta și insinuări perfide sau promisiuni ispititoare pentru lacomia turcească la averile fabuloase ale Brâncoveanului pleacă cumpăna și hotărâră și pierderea capului.

Deci în Miercuria cea mare a Paștilor din anul 1714, fără de veste, în mare taină și fără ca Domnul să aibă știre măcar cu 3—4 ceasuri mai înainte, veni Mustafa aga cu Imbrohorul cel mare cu oaste, aducându-i decret de mazilire.

Triste Paști petrecu Domnul cu familia sa în anul acesta. Cele mai triste și cele de pe urmă. Fu ridicat împreună cu toată familia sa și cu averile ce s'au putut strânge, dus la Constantinopol și aruncat în închisoarea celor 7 turnuri. Acolo fu supus la mari chinuri, adevărate chinuri de martir, pentru ca să-și mărturisească averile, cari se credeau mai mari decât au fost în realitate.

De pe câmpul de războiu.

Dela frontierele sârbești au sosit următoarele știri autentice: Trupele noastre austro-ungare, cari din Bosnia au intrat în Sârbia, înaintază spre orașul Valievo. Celelalte trupe, cari au ocupat orașul Sabaț, încă au început se înainteze, tot spre Valievo, dar din motive de tactică s'au retras de nou la Sabaț și țin ocupate pozițiile bune din împrejurime.

La frontierele rusești trupele noastre și cele germane înaintază pe teritor rusec. Incercările Rușilor de a trece și ei pe teritor german și austro-ungar nu au succes. Trupele lor au fost respinse cu mari pierderi. Mii de soldați ruși au ajuns în captivitate.

S'au dat apoi lupte mari între trupele germane și cele franceze, la Metz, la frontierele Alsației, și s'au terminat cu învingerea Germanilor. Armata franceză, compusă din vreo opt corpuri, cu jumătate de milion de soldați, a fost luată la goană și e

urmărită de trupele germane. Peste 10,000 soldați francezi au fost făcuți prizonieri și vreo 50 de tunuri franceze au fost cucerite de Germani. La a doua ciocnire Francezii au fost de nou bătuti. Trupele germane erau comandate de clironomul german și de cel din Bavaria. Se crede, că acum drumul spre Paris e deschis pe seama trupelor germane, cari cu aceeași bravură operează și în Belgia, pentru a ajunge la frontierele Franciei. Situația e atât de desperată pentru Belgieni, încât regele lor vrea să fugă din țară și să se refugieze în Anglia.

Din vremile trecute.

Războiul cu Italia.

(F'ine).

Tot atunci a fost adresat și armatei de sub comanda generalului de artilerie Gyulai următorul înalt ordin:

„După ostenele deșerte de a păstra pacea pentru imperiul meu, — fără a pune sub întrebare demnitățile acestuia, — mă aflu silit să recurg la arme.

Cu confidență concred bunul drept al Austriei mânilor celor mai bune și probate, mânilor bravei mele armate.

Credința și virtutea ei, discipl'na exemplară, dreptatea lucrului pentru care se luptă, și un trecut plin de glorie, mi ga anteaază succesul.

Sold'ții ai armatei mele! La voi e rândul acum a lega victoria de latinatele stindarde ale Austriei. Pășți în luptă cu Dumnezeu și cu încrederea împăratului vostru. Francisc Iosif m. p.*

În 18 Iunie 1859 apoi a fost adresat armatei un alt ordin, ținut în terminii următorii:

„Luând as'ăzi suprema comandă nemijlocită asupra armatei mele în contra inamicului, vreau a continua în fruntea bravelor mele trupe lupta pe care Austria a fost silită a o primi, pentru onoarea și bunul ei drept.

Ostașilor! Aderența voastră cătră mine, bravura dovedită atât de strălucit, mi garantează, că sub comanda mea veți secera aceleași rezultate, pe cari le așteaptă țara dela noi.

Verona, 18 Iunie 1859. Francisc Iosif m. p.*

Norocul n'a favorizat trupelor monarh'ei noastre și astfel s'a impus legarea păcii. Faptul acesta a fost adus la cunoștința armatei prin următorul ordin de zi:

„Răzimat pe bunul meu drept am pășit în luptă pentru sfințenia tractatelor, conștient pe însușirea rețea popoarelor mele, pe bravura armatei mele, și pe aliații naturali ai Austriei. Pe toate popoarele mele le-am silit gata spre ori ce jertfă. Luptele sângeroase au arătat lumii de nou înimositatea nobilă și desprețuirea morții din partea bravei mele armate, care luptându-se în număr mai mic, după-ce mii de ofițeri și soldați și-au silit cu moarte credința datoriei lor, — nefrântă în putere și curagiu așteaptă continuarea războiului.

Fără aliați fiind, mă plec împrejurărilor nefavorabile politice, f'ă cu cari înainte de toate mi să impune datorința a nu pretinde înd'șert sângele soldaților mei, precum nici jertfele popoarelor mele.

Incheiu pacea, basându-o pe linia *Mincio*. Din toată inima mulțumesc armatei mele. Ea a dovedit de nou, cât de necondiționat pot conta pe ea în luptele viitoare. Francisc Iosif m. p.*

Popoarelor din monarh'ea apoi a fost adresat un manifest de următorul cuprins:

„Cătră popoarele mele!

Deșartându-se măsura concesiunilor ce să puteau face și împăca cu demnitățile coroanei, cum și cu onoarea și binele țarei, și nimicindu-se toate încercările unei l'ătelegeri în calea păcii, — nu rămâne altă alegere, ci aceea ce nu să poată încu jura devine îndatorire.

Datorința aceasta m'a pus în lipsa cea amară să provoc popoarele mele la jertfe nouă și grele spre a putea păși pe câmpul luptei pentru apărarea celor mai sfințe bunuri ce le au.

Credincioasele mele popoare pre-totamp'nară provocarea mea, și adunându-se cu inimă în jurul tronului, aduseră j'rtfe de tot soiul, cerute de împrejurări, cu o promptitudine, care merită a mea mulțumitoare recun'sință, și care mai înalt, posibil fiind, a mea apiecare internă spre dâșnele, însuflându-mi încredințarea, că cauza dreaptă, pentru a cărei apărare bravele mele armate au mers cu însuflețire la luptă, va deveni totodată și învingătoare.

Durere însă, că urmarea nu a corespuns și entărilor nutrite în de comun, și ursta armelor nu ne-a zîmbit nouă.

Brava armată austriacă a dovedit și de astă dată cu atăta strălucire recercatul sau curaj eroic și neasămănată ei perseverență, încât a cîștigat admirația comună, chiar și din partea dușmanului, și, că îmi servește de dreaptă mândrie a fi comandant suprem peste o astfel de armată, și patria armatei are să-i mulțumească, pentru-că a apărut cu atăta tărie onoare stărilor au-triace, păstrându-o cu atăta curaj.

Tot așa fără îndoială evidentă e și faptul, că contrarii noștri pe lângă cele mai încordate siliți și pe lângă întrebuintarea preanumăroaselor lor isvoare de ajutor, pregătite încă de timpuriu pentru lovirea precugetată, chiar și cu prețul de jefire înfricoșate, nu au fost în stare să câștige o învingere hotărâtoare, ci numai foloase, în vreme ce armata Austriei, neclintită în tărie și curaj, să afla într-o stare, pe care păstrându-o în stătea în putere de a smuige poate earăși dela dușman foloasele câștigate.

Însă spre a năzui după aceasta s'ar fi cerut nouă jertfă și de bună seamă nu mai puțin săngeroase decum au fost acelea, cari să făcără până acum, și cari umplură inima mea de profundă întristare.

În astfel de împrejurări datorința mea de regent îmi demandă earăși să iau în conștiință oasă privire imbierele de pace ce mi-se făceau.

Opintirea, care ar fi fost cerută de continuarea războiului, ar fi trebuit să fie atată de mare, încât eram silit a pretinde dela credincioasele țări de coroană ale monarhiei alte prestațiuni, în avere și în sânge, cu mult mai precumpănitoare decum fuseseră cele de până atunci. Și cu toate acestea, rezultatul ar fi rămas îndoelnic, după ce m'am înșelat atată de amar în întreprinderile mele sperate, cumcă în lupta aceasta, întreprinsă nu numai pentru bunul drept al Austriei, nu voi rămânea numai singur.

Pe lângă toată călduroasa împărțășire ce recunosc cu mulțumită că a fost dreapta noastră cauză în partea cea mare a Germaniei, atată la guverne, cât și la popoare, confederații noștri cei mai vechi și cei mai naturali n'au voit să recunoască ce mare însemnătate poartă cu sine marea întrebare a zilei.

În urmarea aceasta Austria ar fi trebuit să preintimpine izolată evenimentele ce erau să vină, a căror serioșitate putea să crească pe fiecare zi.

Drept aceea, eșnd onoarea Austriei neatinsă din luptele acestui război, prin eroicele silițe ale bravei sale armate, m'am determinat, cedând raporturilor politice, a aduce o jertfă restaurării de pace și a aproba preliminarile ce s'au compus pentru prepararea încheerii ei, convingându-ne, cumcă prin o cointelegere cu împăratul Francilor de-adreptul, cu înălțurarea a oricărui amestec de persoane de a treia mână, la toată întâmplarea erau să se câștige condițiuni mai puțin nefavoritoare decum cari, intrând în desbatere cele trei puteri mari, cari nu luseră parte la luptă, ar fi fost a să aștepta dela unirea între ele cu privire la proiectele de mijlocire, susținute de gravitatea morală a conțelegerii lor.

Durere însă, că nu s'a putut încunjura, ea să nu se desmembreze partea cea mai mare a Lombardiei de cătră totalitatea statului împărătesc.

Din contră, inimii mele trebuie să-i cadă bine, văzând binecuvântările de pace asigurate pentru iubitele mele popoare, și acestea pentru mine au îndoită valoare, pentru că-mi vor acorda comoditatea cerută de a da toată atențiunea și diligența mea fără turburare spre energica deslegare a problemei ce mi-s'a propus, de a întemeia cu durabilitate buna stare internă și puterea în afară a Austriei, prin corresponsuzitate desfășurare a bogatelor ei puteri spirituale și materiale, precum și prin îndreptări în legislațiune și administrațiune, la timpul convenit.

Precum au stat cu credință lângă mine popoarele mele în zilele acestea de serioase cercări și jertfiri, așa să-mi ajute și acum prin a lor prevenire plină de încredere a înainta lucrurile de pace, susținând prin aceasta realizarea binevoitoarelor mele cugetări.

Bravei mele armate l-am comunicat într'un ordin special de comandă recunoștință și mulțumirea mea, ca al ei comandant suprem.

Astăzi reînnoesc exprimarea acestor sentimente, când vorbind cătră popoarele mele mulțumesc fiilor lor, cari pentru Dumnezeu, pentru împărat și pentru patrie s'au dus la luptă, și le mulțumesc pentru curajul lor eroic pe care l-au dovedit, — ear' despre neuității mei conșoți de arme, cari, durere, nu s'au mai reintors din această

luptă, îmi aduc aminte cu durere sufletească. Luxemburg, 15 Iulie 1859. (L. S.) *Francisc Iosif* m. p.*

Războiul cu Italia a avut o durată de două luni și jumătate. Oare cât va ținea cel de acum?..

NOUȚĂȚI.

† **Papa Pius X.** Joi dimineața la orele 2 a închis ochii pe vecie capul văzut al bisericii catolice, Papa Pius X, în etate de 79 de ani. S'a îmbolnăvit de groaza războiului mare european, pe care a încercat să-l împedecă, trimițând telegrame în toate părțile și conjurând pe toți, să ferească popoarele Europei de grozăviile războiului, dar n'a fost ascultat. A căzut la pat și după o bolire scurtă de patru zile a adormit lin în Domnul. A fost înmormântat Sâmbătă după amiază, fără mare solemnitate, în cripta bisericii sfântului Petru din Roma. Alegerea noului Papa se va face pe la începutul lunii Septembrie.

Avis. Cursurile la școala civilă de fete cu internat a Asociațiunii din Sibiu pentru anul școlar 1914/15, se încep în timpul normal, adică în 1 Septembrie a. c. *stil nou*, conform înștiințării ce s'a publicat. Inscriserile se pot face din 1—6 Septembrie a. c. n. — *Diracțiunea școlii.*

„**Domnia lui Constantin Brâncoveanu.**” Atragem atențiunea preoțimeii asupra articolului publicat sub acest titlu în numărul de față și în cel viitor, și o îndemnăm, ca datele și informațiunile cuprinse în el să le întrebuinteze în ziua Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, comunicându-le și credincioșilor bisericii noastre.

Înștiințare. Direcțiunea gimnaziului de stat din Sibiu înștiințează, ca *examinările de maturitate de corigență și suplinitoare* se vor ținea în 12 și 14 Septembrie n. la 8 ore dimineața. Cei interesați au să-și înainteze rugărilor, însoțite de actele necesare și de taxa examenului, cătră direcțiunea gimnaziului până la 1 Septembrie n. 1914. Examenul în scris al școlărilor pregătiti în particular din cl. VIII gimn. se ține în 3 și 4 Sept., ear examenul oral în 5 Sept. Examenul de corigență al elevilor de cl. VIII gimn., căzuți la sfârșitul anului școlar 1913/1914, se ține în 5 Sept. n. după amiază la 3 ore. În sfârșit *examinările de maturitate în scris* se ține în 7, 9 și 10 Sept. totdeauna dela 8 ore dimineața. Despre *examinările de corigență ale celorlalte clase*, despre *inscrierile și despre începerea anului nou școlar publicul* va fi înștiințat mai târziu.

Chemare. Toți soldații neactivi, honvezi și glog și cari au fost concediați pe vremea secerișului, au fost chemați la arme, pe astăzi 24 August n. orele 11. Asemenea și rezerviștii și completații concediați ca supranumerari, apoi recruții și rezerviștii de întregire din anul curent, acești din urmă pe 25 August. Glogașii au să se prezinte astfel: în 24 August cei până la 38 de ani, în 25 August cei de 39 ani, în 26 August cei de 40 ani, în 27 August cei de 41 ani și în 28 August cei de 42 ani. Amănuntele se cuprind în publicațiunile afișate la casele comunale.

Căzuții și răniții. Ministru de războiu dela Viena dă din când în când conspecte despre cei căzuți și răniți în războiu. Conspectele acestea se trimit în câte un exemplar tuturor primăriilor comunale, unde fiecare poate afla, dacă cei stau aproape și sunt diși pe câmpul de război, se află ori nu între cei căzuți sau răniți. Primul conspect, datat din 12 August n., a fost trimis săptămâna trecută primăriilor.

Pentru răniți. Clădirea parlamentului din Viena este pusă la dispoziția autorităților militare în scopul serviciului sanitar al armatei.

Intunecime de soare. Cerul fiind senin, intunecimea de soare, întâmplată Vineri în 21 August, s'a putut bine observa și în Sibiu, în deosebire pe la 2 ore după amiază. Intunecimea totală, care la noi n'a fost vizibilă, a durat dela 12 ore 25 minute până la 2 ore 44 minute.

După mobilizare. Biroul Wolff anunță, că mobilizarea germană este terminată, și că circulația trenurilor în toată Germania se face în mod normal.

Voluntar francez. O telegramă parisiacă, sosită peste Copenhaga anunță, că fiul lui *Izvolski*, al ambasadorului rusesc din Paris, a fost primit în armata franceză ca voluntar.

Toate colectele sunt sistate. Domnul ministru de interne a dat ordinul, că toate colectele cari se întreprind pentru diferite scopuri se fie sistate și acum să nu se facă adunare de bani decum numai pentru ajutorarea familiilor celor duși în războiu. Pentru celelalte scopuri se poate continua colectarea de bani, când vor veni iarăși zilele de pace.

Două legiuni polone. Din Cracovia se scrie, că secțiunea parlamentară a clubului polon o hotărât să formeze două legiuni polone, ale căror limbă de comandă să fie limba polonă.

Banca austro ungară a redus etalonul dela 8 la 6 %. Ceeace înseamnă, că nu mai e mare lipsă de bani nici la noi.

Distincția Crucii roșii. Sâmbătă în 22 August s'au împlinit 50 de ani, de când s'a înființat convențiunea dela Geneva, în temeiul căreia s'au format în toată lumea societăți ale Crucii roșii. Cu ocaziunea acestei aniversări, Maiestatea Sa Monarhul, înaltul protector al societății Crucea roșie austro-ungară, a înființat o nouă distincțiune, în scop de a răspăti meritele câștigate pentru această societate. Distincțiunea cea nouă are cinci grade: uni: steaua pentru merite, crucea mare, crucea mică, medalia de argint și medalia de bronz. Primele două graduri se pot acorda de monarh, iar ultimele trei de locoșitorul patronului societății. (Actualul locoșitor este arhiducele Francisc Salvator). Atât bărbați, cât și femei, cari au promovat scopurile filantropice ale Crucii roșii, pot obține distincția nou înființată.

De vânzare. Se vinde cu preț redus cartea: „**Predici pentru toate Duminecile anului bisericesc**” de Dr. *Tarnavski și Dr. Voitschi*, ediția II, vol. I, II, și III. Toate volumele se dau cu 10 coroane (în loc de 18). Adresa la redacțiunea ziarului acestuia.

Peregrinajul la Nicula. care se făcea regulat în fiecare an în ziua Adormirii Născătoarei de Dumnezeu (15/28 August), pentru anul acesta a fost oprit din partea domnului ministru de interne, cu considerare la stările excepționale din țară, cari nu permit nici un fel de aglomerare mai mare de popor. Comuna Nicula e în comitatul Solnoc-Dobăca, cercul pretorial al Gherlei.

Recolta în Germania s'a terminat, favorizată de un timp foarte bun. Cercurile economice asigură, că Germania are bucate îndestulătoare pe vreme de un an întreg, și astfel nu este motiv de îngrijorare pentru viitor. Faptul pare a fi cunoscut și în America, având în vedere că în zilele din urmă prețul bucatelor americane a scăzut.

Sistarea vapoarelor pe Adriatică. Oficiul portului din Fiume, vestește că orice fel de comunicare cu vapoarele pe apele monarhiei este suspendată până la alte dispoziții. În urma acestui ordin nici vapoarele pentru Abbazia, nici pentru Riviera nu pot pleca, ci trebuie să rămâie în port.

Femei nu poate fi notar. Ministru de interne ungar a respins rugarea unei femei, care cerea să fie admisă la cursul pentru notari. În motivarea respingerii se arată, că după legea comunală notarul comunei este membru din oficiu al consiliului comunal; ear din consiliul comunal, după legile actuale, femeile nu pot face parte.

Moartea aviatorului. Renumitul aviator francez *Garros*, cum se vestește din Berlin, în vreme ce urmarea un aeroplan german, s'a prăbușit din înălțime și a rămas mort.

Muntenegrenii la Arad. În fortăreața Aradului se găsesc internați 300 de muntenegreni dezertori. Oamenii povestesc, că în țara lor stăpânește mare nemulțumire și mare sărăcie.

Străinii nu sunt deportați în Siberia. Biroul telegrafic din Petersburg anunță, că rezerviști austro ungar și germani, cari de prezent se află în Rusia, contrar știrilor răspândite în străinătate, nu vor fi deportați în Siberia, ci până la sfârșitul războiului au să fie internați în provinciile din răsărit ale Rusiei europene.

Sârbi au părăsit Macedonia Conform informațiunilor oficiale, toți locitorii sârbi au ieșit din Macedonia. Sârbi au dus cu sine nu numai banii ce aveau, și lucrurile de valoare, dar și odoarele sfinte bisericesti. După știri bulgare, multe biserici au fost despoiate cu acest prilej.

Anunț. Direcțiunea financiară r. u. din Sibiu anunță: Persoanele, care în 1 Septembrie 1914 dispun de o proviziune de spirtoase obținute prin destilare, cari conțin la olaltă o cantitate mai mare de 10, respective de 5 litri, conform cu § 9, alineatul 2, al art. de lege XXVII din 1914, sunt îndatorate a înștiința în scris în 2 exemplare cătră secțiunea de finanțe cantitatea de spirtoase și conținutul de alcool, împreună cu comuna și localul, unde se păstrează. Termiul înștiințării este 3 Septembrie n. 1914. Blanchetele necesare se pot primi la toate secțiile de finanțe. Neanunțarea, sau anunțarea de date false, se pedepsește cu amendă.

Hărta monetă și cărciumarii. În multe ținuturi ale țării s'au ivit cazuri, când cărciumarii și proprietarii de restaurante au refuzat să primească banii de hărție, sau i-au primit numai sub valoarea lor nominală. Pe temeiul acestor fapte ministru de finanțe a dat ordin direcțiunilor financiare, să controleze cu strictețe pe cei ce au dreptul de a vinde băuturi spirtoase, și dacă ar constata că s'au comis în adevăr asemenea fapte, cei vinovați să fie imediat lipsiți de dreptul de a vinde băuturi; ear cei ce au primit hărta monetă sub valoarea ei, aceia să fie dați în judecată pentru înșelătorie.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor sibieni, au mai dăruit: Vasile Domș, protopresbiter, (Orăștia), 50 bani; Alexandru Vlad, paroh (Mag), 1 cor; Isidor Suceava, paroh (Buduș), 65 bani; Coman Gligor, învățator pensionat (Gura-răului), 50 bani; Valeriu Lupu, sodal mehanic, 30 bani; Constantin Grama, capelan (Răușor) și soția sa Mița n. Rusu, 1 cor.; Alexandru Bedeleanu, sodal pantofar și Cornel Paraschiv, sodal măsar (Vinerea), căutând lucru, câte 20 bani și Romul Moga, c. și r. maior în Agram, 5 cor.

Școala civilă de fete din Sibiu.

Apel

În timpul din urmă s'au deschis și în sinul poporului român mai multe școli superioare de fete române. Învățământul acestora s'a organizat în conformitate cu programul oficial de studii, ca să îmbie și institutele noastre cel mai nimerit prilej fiicelor poporului român pentru însușirea limbilor străine, d. p. limba maghiară, germană și franceză.

Cu deosebire în școala civilă (secundară) de fete cu internat a Asociațiunii din Sibiu se poate însuși *limba germană* în deplină măsură, deoarece în acest oraș, în precumpănire germană încă, mediul contribuie mult în această privință.

Nu e de înțeles deci, pentruce să mai alerge în continuu publicul nostru cu fetițele sale pe la școli străine pentru învățământul *limbii germane* ș. a., când în institutele noastre sunt făcute toate dispozițiile trebuitoare, ca să se poată învăța și acele limbi. Ba, știința pedagogiei și practica vieții ne dovedește, că paralel cu învățământul *limbii materne* și pe temeiul acesteia, orice limbă străină se învață mai temeinic, mai conștient și mai luminat.

În acest sens s'a pronunțat, constatăm cu plăcere, și Congresul Uniunii Femeilor Române din 8 Iunie a. c. Iar glasul femeii și al mamelor române e cel mai chemat glas în chestiune, pentru care numai aderența sinceră mai poate avea loc.

Apelăm deci la bunul simț al poporului român, să grăbească a înscrie fetițele sale la institutele române de învățământ, care s'au înființat din jeftele sale marinimoase și pentru trebuințele sale proprii.

Din încredințarea On. Comitet al Asociațiunii.

Sibiu, în Iulie 1914.

Diracțiunea școlii civile de fete a Asociațiunii.

Nr. 201/1914.

(570) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant din comuna bis. gr.-or. Peleş, în protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs cu termenul **25 August 1914 st. v.**

Venitele sunt: salar 1200 cor. și anume: 600 cor. dela comuna bis. și 600 cor. întregirile ulterioare dela stat, și locuință cu grădina.

Doritorii a ocupa acest post învățătoresc să trimită rugărilor concursuale cu documentele recerute la oficiul protop. al Câmpenilor (Topánfalva) și să se prezinte spre cunoaștere.

Oficiul protop. gr.-or. al Câmpenilor.
Câmpeni, 5 August 1914.

Romul Furdul
protopop.

Nr. 397/1914 prot.

(569) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului al IV-lea învățătoresc nou sistemizat din comuna Sadu, protopopiatul Sibiului, pe baza rezoluțiunii consistoriale din 3 Iulie a. c. Nr. 8322 Școl. se publică concurs cu termenul de **30 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar fundamental 1200 cor., din cari 100 cor. dela biserică, iar restul s'a votat dela stat prin rescriptul ministerial Nr. 47,743/1914.

b) Locuință în natură.

c) Relut de grădina 20 cor.

Dela concurent, afară de celelalte datorințe oficiale, se cere să aibă aptitudini muzicale și e îndatorat a forma cu elevii cor bisericesc pentru a cânta răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre o Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Cererile concursuale instruate cu documentele recerute sunt a se adresa oficiului protopresbiterat al Sibiului, în termenul deschis.

Sadu, 13 Iulie 1914.

Dimitrie Bunea
președinte.

Ștefan Drăghic
notar.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 887/1914.

(568) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile noastre confesionale din comunele mai jos arătate, prin aceasta se publică concurs cu termenul de **25 zile** dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. **Mănăsturul român**, cu salar anual de 600 cor. dela comuna bisericească, cvartir liber în edificiul școlii și 20 cor. relut pentru grădina. Intregirea recerută să va cere dela stat.

2. **Mănăsturul unguresc**, cu salar anual de 600 cor. din repartiție dela popor 400 cor. ajutor dela Ven. Consistor, cvartir liber în edificiul școlii cu grădina de legumi. Intregirea de 200 cor. și eventual cvincvenalele recerute să vor exopera dela stat.

3. **Someșfalău**, cu salar anual de 600 cor. dela popor și din venitele cantor de 600 cor. ajutor dela Ven. Consistor cvartir liber în edificiul școlii cu grădina de legumi.

4. **Someșul-rece**, cu salar anual dela comuna bisericească, cvartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și 20 cor. relut de grădina. Intregirea recerută să va exopera dela stat pe baza documentelor alesului.

Concurenții la vre unul din aceste posturi, au a-și înainta suplicile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului până la termenul susindicat și a să prezenta în fața de alegere la biserică în vre-o zi de Duminecă s'au sărbătoare ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 28 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetele parohiale.

Tulu Roșescu
protopresbiter.

La **Librăria arhidiecezană în Sibi**u se afla de vânzare:

Șasezecișicinci de predici populare

de
Arhim. SCRIBAN.

Edițiunea a III-a. Din nou cercetată, îmbunătățită și întregită. Cu un apendice de trei predici traduse.

Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibi**u:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de
E. Hodoș.

Prețul 2-50 cor. + porto 20 bani.

La **Librăria arhidiecezană în Sibi**u se afla de vânzare:

Insemnările unui trecător

de
Octavian Goga.

Crâmpeie din sbuciumările dela noi.

Prețul 3 cor. + porto postal 30 fil.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibi**u:

Constituția

bisericeii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidiecezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

La **Librăria arhidiecezană, Sibi**u, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Acceași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Acceași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.**
- Adormirea Maicei Domnului
 - Bunavestire
 - Nașterea Domnului Iisus Christos
 - Fuga la Egipt
 - Iisus în biserică de 12 ani
 - La nunta din Cana
 - Iisus pe mare
 - Invierea lui Lazar
 - Schimbarea la față
 - Răstignirea lui Iisus Christos
 - Punerea în mormânt
 - Invierea Domnului
 - Înălțarea — Floriile
 - Tăierea împrejur
 - Nașterea Maicei Domnului
 - Pogorârea Duhului sfânt
 - Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
 - Grigorie, Vasilie și Ioan
 - Adormirea sfintei Ane
 - Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru.

- II.**
- Iisus pe Cruce
 - Înălțarea sfintei cruce
 - Ilie prorocul în carul de foc
 - Tăierea capului sfântului Ioan
 - P. Grigorie teologul
 - Sf. Vasilie

- III.**
- Botezul Domnului
 - Constantin și Elena
 - Sfântul Dumtru călare
 - Sfântul George
 - Maica Domnului
 - Petru și Pavel
 - Arhanghelii Mihail și Gavriil
 - P. Ioan Gură de aur
 - PP. Ioachim și Ana

- IV.**
- Arhanghelul Mihail
 - Gavriil
 - Apostol ori-care
 - Domnul Christos
 - Iisus în muntele Maslinilor
 - Sfântul Dumitru
 - Sfântul George
 - Ilie Prorocul
 - Ioan în pustie
 - Sfântul Nicolae
 - Simeon
 - Andrieu
 - Evangelistul Ioan
 - Luca
 - Marcu
 - Mateiu
 - Prorocul Zaharia
 - Apostolul Iacob
 - Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					Mărimea în cm.
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	34-60	42-—	56-—	70-—	cor. foarte fine.
fine	26-60	29-40	46-20	56-—	72-50	23-10	27-30	40-60	49-—	65-80	20-30	23-80	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	fine.
simple	14-—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	9-60	26-60	simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile